Coördinatiebureau
1

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 25e October 1952 door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der in het Land geslachte dieren", heeft ter zitting van 13 November 1952 het volgend advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, le 25 octobre 1952, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "concernant le commerce des viandes de boucherie et réglementant l'expertise des animaux abattus à l'intérieur du pays", a donné en sa séance du 13 novembre 1952 l'avis suivant :

Het ontwerp strekt er toe, ter uitvoering van de nog niet bekendgemaakte wet van 5 September 1952 betreffende de vleeskeuring en de vleeshandel, regelen te stellen inzake het statuut der vleeskeurders, de slachtingsaangiften, het gezondheidsonderzoek vóór het slachten, de vleeskeuring en de tweede vleeskeuring, de keuren slachtrechten, het vervoer van en de handel in vlees.

De meeste in dat ontwerp vervatte regelen steunen op de talrijke bepalingen der wet, die hetzij de Koning uitdrukkelijk machtigen tot het nemen van sommige maatregelen, hetzij hem formeel gelasten bepaalde punten te regelen.

Toch komt er een reeks van andere bepalingen in voor die op het eerste gezicht niet schijnen de uitvoering te zijn van een door de wetgever daartoe uitdrukkelijk gegeven opdracht en waarvoor de Koning veeleer spontaan de hem bij artikel 67 van de Grondwet verleende macht uitoefent, de verordeningen te maken die voor het uitvoeren der wetten nodig zijn.

De nieuwe wet verschilt daarin van de wet van 4 Augustus 1890 betreffende de vervalsing van levensmiddelen welke vroeger terzake geldend was : zij formuleert niet enkel algemene beginselen, maar behandelt zelf op verscheidene punten de uitvoeringsmaatregelen in hun bijzonderheden.

Het is dan ook geen gemakkelijke taak, met nauwkeurigheid op te maken binnen welke grenzen de Koning, zonder aan die wet iets toe te voegen, uit het principe en de algemene economie der wet de gevolgen kan afleiden die er, volgens de geest waarin zij is opgevat en het doel dat zij nastreeft, natuurlijk uit voortvloeien.

.../...

Toch is er een waardevolle aanwijzing te vinden in de passus van de memorie van toelichting, volgens welke "de wet van 4 Augustus 1890 ontoereikend is gebleken om de reglementen nodig tot het vrijwaren der openbare gezondheid inzake het verbruiken van geslacht vlees voor te bereiden. Door de goedkeuring van het wetsontwerp zal de Regering een instrument verkrijgen dat onontbeerlijk is voor het toezicht op de vleeshandel en de machten van de Regering worden er door uitgebreid en nauwkeuriger bepaald, want die waren onvoldoende in de praktijk" (Doc.Kamer 1947-1948 - nr 392, pp. 1 en 2).

Het is dus zeker dat de wetgever de bevoegdheid, welke de uitvoerende macht aan de wet van 4 Augustus 1890 ontleende, niet heeft willen beperken.

Die wet nu, in artikel 1, eerste lid, verleende de Regering de ruimst mogelijke verordeningsbevoegdheid. Zij machtigde haar"om de handel, de verkoop en de slijting der waren en der stoffen, die tot het voeden van mensen en dieren dienstig zijn, te verordenen, maar dit alleen in 't opzicht der openbare gezondheid of met het doel bedrog en vervalsing te beletten".

De parlementaire voorbereiding laat geen twijfel bestaan omtrent de bij die bepaling aan de Regering verleende macht, om het keuren van slachtvlees te regelen en ook om te verbieden dat voor het slagen dieren door sommige ziekten aangetast en bij het bereiden van vleeswaren, bedorven of ongezond vlees worden gebruikt (Pasinomie 1890 - pp. 283 en 293).

.../...

In artikel 13 der wet van 5 September 1952 komt overigens een gelijksoortige bepaling voor en het argument, dat men geneigd mocht zijn te halen uit het feit dat die bepaling niet meer de inleidende tekst van de wet vormt, maar na een reeks van artikelen komt welke op de keuring en haar gevolgen betrekking hebben, is niet voldoende om de wetgever de bedoeling toe te schrijven, de draagwijdte er van dermate te beperken dat de Koning de vleeskeuring en haar gevolgen niet meer, als voorheen, kan regelen zonder dat een uitdrukkelijke bepaling hem zulks opdraagt.

Voorts mag niet uit het oog verloren worden dat de wet aan de gemeenten bevoegdheden verleent met betrekking tot de benoeming der vleeskeurders en het heffen van keur- en slachtrechten en dat zij de terzake door de plaatselijke overheid genomen beslissingen afhankelijk maakt van de erkenning of de goedkeuring van de Regering of haar vertegenwoordigers in de provincies.

Strict principieel genomen, zou de Koning aldus op de bevoegdheden der gemeenten inbreuk maken indien hij zelf het statuut en de bezoldiging van de door hen benoemde vleeskeurders wilde bepalen of het bedrag en de modaliteiten van de door hen geheven keur- en slachtrechten vaststellen. Voor die aangelegenheden zou de Regering slechts gebruik mogen maken van de macht die de wet haar formeel toekent, namelijk haar erkenning of goedkeuring weigeren, het in gebreke blijven der plaatselijke overheid verhelpen door van ambtswege de nodige maatregelen te nemen of desnoods de beslissingen vernietigen welke zij met het algemeen belang strijdig mocht achten.

+

\+ +

.../...

Met inachtneming van bovenstaande beschouwingen, zijn bij het ontwerp de volgende opmerkingen te maken :

1° de Regering heeft in het ontwerp geen bepalingen opgenomen aangaande de bezoldiging van de vleeskeurders en het bedrag van het keurrecht, welke bepalingen zij enkel kan nemen voor keurdiensten die zij zelf heeft ingericht.

Zij zou echter eveneens regelen mogen vaststellen omtrent de wijze waarop het keurrecht wordt geïnd.

Paragraaf 6 betreffende het keur- en het slachtrecht is onwettelijk in zover zij regelen wil stellen omtrent de wijze van innen van het door de gemeenten ingevoerde keur- en slachtrecht, en overbodig in zover zij andermaal bevestigt dat de plaatselijke overheden gerechtigd zijn een keurrecht te heffen en aankondigt dat bij andere koninklijke besluiten zullen worden bepaald het keurrecht in de gemeenten waar de dienst door de Regering is ingericht en in de met openbare slachthuizen gelijkgestelde slachthuizen, alsmede het recht voor tweede keuring en het bedrag der vacatiegelden van de vleeskeurders in genoemde slachthuizen.

Van dit alles zou slechts één bepaling moeten overblijven waarin nader wordt gezegd waaraan de keuringskosten, die door rechten kunnen worden gedekt, beantwoorden.

Als titel voor deze paragraaf wordt aanbevolen "Keuringskosten"; zij zou in één artikel moeten worden samengevat, luidend als volgt :

.../...

"De keuringskosten die door rechten kunnen worden gedekt, omvatten de kosten van het gezondheidsonderzoek ante mortem, die van de keuring bedoeld in artikel 19 en de reiskosten van de vleeskeurder. Zij omvatten bovendien, in de met openbare slachthuizen gelijkgestelde slachthuizen, de kosten voor toezicht op de inrichting".

Artikel 37, dat er toe strekt de eigenaar van het dier de verplichting op te leggen, rechtstreeks aan de vleeskeurder het honorarium voor zijn verplaatsing te betalen wanneer de keuring niet heeft kunnen plaats hebben op dag en uur door de aangever vastgesteld, heeft betrekking noch op het bepalen der kosten welke de vleeskeuring meebrengt, noch op de vaststelling van het bedrag van het keurrecht. Het strekt enkel tot regeling van privaatrechtelijke verhoudingen en vindt derhalve geen rechtsgrond in de wet.

Indien de Regering het nodig acht de verplichtingen te regelen die op de eigenaar van het dier in bedoeld geval rusten, kan zij dat slechts doen door onder de kosten in verband met de vleeskeuring, die door rechten kunnen gedekt worden, mede te begrijpen de kosten veroorzaakt door de nieuwe verplaatsing van de vleeskeurder.

Het keurrecht kan weliswaar, in zodanig geval, een gedeelte bevatten dat waarschijnlijk bij referentie naar een onbepaald gegeven, namelijk het door de vleeskeurder voor zijn nieuwe verplaatsing geëiste honorarium, zal moeten vastgesteld worden, en de regeling der wijze van betaling van dat gedeelte kan dan moeilijkheden opleveren. Naar het oordeel van de Raad van State is er echter geen ander middel om, binnen de perken der uitvoering van de wet van 5 September 1952, de bij artikel 37 van het ontwerp voorgeschreven verplichting op te leggen.

.../...

2° Voorbehoud vragen de in artikel 2 van het ontwerp vervatte verbodsbepalingen ten aanzien van alle vleeskeurders, of zij door de Koning dan wel door de gemeente zijn benoemd.

Het zou beter met de algemene beginselen van het publiek recht stroken zodanige regelen alleen voor de door de Koning benoemde vleeskeurders vast te stellen.

Indien de Regering weigerde de van de gemeenten uitgaande benoemingen van vleeskeurders te erkennen en, bij voorkomend geval, de door de gemeenten benoemde vleeskeurders die deze regelen mochten overtreden van ambtswege hun mandaat ontnam, zou zij er kunnen voor zorgen dat die regelen in de gemeentelijke diensten worden nageleefd, ofschoon zij voor die diensten geen regeling zou hebben getroffen.

De Raad van State aarzelt nochtans tot de onwettelijkheid van deze bepaling te concluderen. Hij verliest niet uit het oog dat het de wetgever, die de macht van de Regering veeleer heeft willen verruimen dan beperken, onmogelijk kan ontgaan zijn dat het koninklijk besluit van 23 Maart 1901 houdende het reglement over de vleeskeuring in zijn artikelen 3 en 4 reeds zodanige bepalingen behelst. Hij stelt bovendien vast dat artikel 5, derde lid, van de wet, waar het de Koning machtigt om de vleeskeurders het uitoefenen van hun praktijk te verbieden wanneer de hun opgedragen mandaten belangrijk genoeg zijn om zodanige maatregelen te verantwoorden, de Regering bevoegdheid verleent om de vleeskeurders werkzaamheden te ontzeggen die ongetwijfeld heel wat beter met de uitoefening van hun mandaat te verenigen zijn dan die waarvan sprake in artikel 2 van het ontwerp.

.../...

3° Luidens artikel 24, geeft bijlage 2 van het ontwerp de gevallen aan waarin vlees, vet en witte of rode slachtafval geheel of gedeeltelijk voor de voeding ongeschikt moeten worden verklaard.

Die bepaling beperkt de rol van de vleeskeurder tot het doen van sommige feitelijke vaststellingen en ontzegt hem de bevoegdheid te oordelen of de vastgestelde feiten het vlees al dan niet voor de voeding ongeschikt maken.

Artikel 5, eerste lid, van de wet draagt gewoon de keuring op aan veeartsen benoemd tot keurders. Op het eerste zicht wijst niets er op dat hun recht van beoordeling zou kunnen beperkt worden zoals het ontwerp het wil doen.

Bovenstaande algemene beschouwingen, en meer bepaald het argument gehaald uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 4 Augustus 1890, mogen nochtans tot de conclusie leiden dat de Regering, door de vleeskeurders deze gedragsregelen.voor te schrijven, niet treedt buiten de haar bij de wet verleende macht.

+

\+ +

.../...

Voorts zijn bij het ontwerp nog de volgende opmerkingen te maken.

Indeling van het ontwerp.

Het ontwerp wordt ingedeeld in paragrafen. Deze indeling wordt echter meestal voorbehouden voor de onderverdelingen van de artikelen. Het ware beter het ontwerp in "afdelingen" op te stellen.

Artikel 1, tweede lid.-

Een juistere en duidelijkere lezing hiervoor ware:

"De behandelende veearts is gemachtigd om binnen de bij hetzelfde artikel bepaalde grenzen te zorgen voor de keuring na de slachting, op voorwaarde dat het opmaken voor de slagerij ter plaatse is uitgevoerd.".

Artikel 3, eerste lid.-

Evenmin als uit de bewoordingen van artikel 5, tweede lid, van de wet kan uit de gegeven tekst van deze bepaling worden opgemaakt dat de Koning ten aanzien van de door de gemeente benoemde vleeskeurders alleen dan ambtshalve tuchtmaatregelen zal nemen wanneer de plaatselijke overheden in gebreke blijven. Volgens de toelichting verstrekt door de gemachtigden van de Regering, is zulks nochtans de strekking zowel van de voorgestelde tekst als van artikel 5, tweede lid, van de nieuwe wet die de vroegere wetgeving ten deze niet heeft willen wijzigen.

Derhalve is voor dit eerste lid een lezing nodig die de verschillende in overweging genomen hypothesen beter doet uitkomen en waarin is bepaald welke overheid in ieder van die gevallen het tuchtrechtelijk gezag uitoefent.

Artikel 4.-

Deze bepaling stelt geen enkele verplichting noch verbod. Zij heeft slechts de waarde van een waarschuwing en zou een geschikter plaats krijgen in een ministeriële omzendbrief dan in een organiek besluit.

.../...

Artikel 5, eerste en tweede lid.-

Luidens artikel 4, derde lid, van de wet zullen de modaliteiten en termijnen van aangifte bij koninklijk besluit vastgesteld worden.

Op grond van deze bepaling kan de Koning de personen aanwijzen aan wie de aangiften moeten worden gedaan en voorschrijven aan welke eisen deze personen moeten voldoen. Het is hem niet verboden deze zelf onder de beambten van de gemeenten aan te wijzen, of ze te laten aanwijzen door de gemeenten. Hij zou echter zijn bevoegdheid te buiten gaan, indien hij het statuut van dat gemeentepersoneel wilde regelen.

Om binnen de grenzen van de wetsbepaling waarop zij steunen, te blijven, zouden de twee leden door de volgende tekst moeten worden vervangen :

"De aangiften voorgeschreven in artikel 4 van de wet moeten worden gedaan aan de gemeenteontvanger of aan de daartoe door de gemeente bijzonder aangewezen beambte; deze mogen geen enkele werkzaamheid in verband met de handel in vlees of vleesderivaten uitoefenen.".

Artikel 6, tweede lid.-

Duidelijkheidshalve vervange men de woorden : "Deze termijn wordt echter op ... gebracht" door : "Zij moet ... de slachting voorafgaan...".

.../...

Derde lid.-

Ter voorkoming van dubbelzinnigheid ware het nuttig nader te bepalen dat de aangifte van de dood of de slachting moet geschieden "de dag zelf of uiterlijk 's anderendaags, zodra de kantoren geopend zijn".

Voor de overeenstemming met artikel 4, tweede lid, van de wet wordt verder de volgende tekst voor de laatste volzin van dat lid voorgesteld :

"Ook moet worden opgegeven het juiste uur waarop het dier dood gevonden, dood geboren of geslacht werd.".

Artikel 7, eerste lid.-

De Raad van State stelt voor, de tekst van het ontwerp te vervangen door de volgende bepaling, die de verplichtingen van de verantwoordelijke beambte nauwkeuriger aangeeft :

"De ontvanger of de door de gemeente aangewezen beambte schrijft de aangiften in het daartoe bestende register in en overhandigt de aangever een ontvangbewijs met het nummer van de inschrijving. Dat ontvangbewijs wordt opgemaakt overeenkomstig het bij dit besluit gevoegde model (bijlage I).".

Artikel 10, laatste regel.-

Het ware juister te schrijven "voor de in nood geslachte dieren" liever dan "voor de noodslachtingen".

.../...

Artikel 11, b.-

Het zou zijn nut hebben de hierbedoelde wet met name te vernoemen, en dus te schrijven : "b) het dier geen verschijnselen vertoont van een besmettelijke ziekte in de zin van de wetgeving op de gezondheidspolitie van de huisdieren".

Artikel 15.-

Een betere lezing voor het eerste lid van dat artikel ware : "Het is verboden met het oog op het opmaken, de dieren die aan de keuring zullen onderworpen worden, vóór de volledige keling te villen, te broeien of te branden".

Luidens het vierde lid mogen de verschillende verrichtingen die bij het slachten en het opmaken van een slachtdier behoren, niet van op de openbare weg zichtbaar zijn. Zodanige bepaling behoort eerder tot de uitvoering van de wet van 22 Maart 1929 betreffende de dierenbescherming dan tot de uitvoering van de wet van 5 September 1952.

Aanbevolen wordt, die bepaling te schrappen, vermits zij met het onderwerp van het ontwerp niets uitstaande heeft.

Artikel 20.-

Het begin van dit artikel kan beter als volgt worden gesteld :

"Het is de vleeskeurder en de behandelende veearts verboden een slachtdier te keuren...".

.../...

Artikel 21.-

Het eerste lid van dit artikel stelle men als volgt :

"Het is de vleeskeurder en de behandelende veearts eveneens verboden een slachtdier te keuren, dat vóór de dood gekeeld werd naar niet is gevild. Het staat de eigenaar, de houder of de hoeder vrij, het dier te doen overbrengen naar het dichtstbijgelegen openbaar slachthuis, waar het zal worden gekeurd.".

De eerste volzin van het tweede lid stelle men als volgt :

"In dit geval is de behandelende veearts of, bij diens ontstentenis, de keurder verplicht een vervoervergunning af te geven.".

Artikel 24, tweede lid.-

Een juistere lezing voor die passus ware de volgende :

"De vleeskeurder mag niet tot bacteriologisch onderzoek overgaan wanneer het macroscopisch onderzoek alleen reeds aan het licht heeft gebracht, dat het vlees voor voeding ongeschikt is.".

Artikel 27.-

Volgens dit artikel staat beroep open bij de inspecteur van het ambtsgebied of zijn gemachtigde. In zodanig geval wordt de beslissing door hem genomen en

.../...

richt het in artikel 25 neergelegde bevel zich tot hem.

Artikel 27 moet derhalve tussen artikel 24 en artikel 25 worden ingevoegd.

De eerste volzin van dit artikel kan beter als volgt beginnen :

"Indien de eigenaar zich niet met de beslissing van de vleeskeurder kan verenigen ...".

Van de laatste bijzin make men liever een hoofdzin, als volgt :

"Diens beslissing is niet voor beroep vatbaar.".

Artikel 25.-

Opdat geen twijfel zou mogelijk zijn aangaande de bevoegdheid van de Minister, om te bepalen welke inkt voor de afstempeling mag worden gebruikt, stelt de Raad van State voor, de laatste volzin van dit artikel als volgt te lezen :

"De Minister bepaalt eveneens het model der stempelmerken en de te gebruiken intk.".

Artikel 26.-

Een nauwkeuriger lezing voor het eerste lid en het begin van het tweede lid ware de volgende :

.../...

"Vlees, vet en afval die geheel of gedeeltelijk voor voeding ongeschikt zijn, worden door de vleeskeurder in beslag genomen.

Onmiddellijk doet deze schriftelijk mededeling van de beslissing aan de burgemeester, en laat hij hem weten welke maatregelen nodig zijn om het vlees onbruikbaar te maken en te vernietigen ...".

In het vijfde lid, eerste regel, dienen de woorden "bij volledige afkeuring van het vlees" te worden vervangen door "Indien het vlees algeheel voor voeding ongeschikt wordt bevonden ...".

§ 5. "Over de tweede vleeskeuring".

Artikel 29.-

Daar volgens de wet en het ontwerp twee soorten van vleeskeuringen mogelijk zijn, namelijk een aanvullende tweede keuring, die in sommige gevallen verplicht is, en een tweede keuring die het de gemeenten vrij staat in te richten, en daar de paragraaf op beide soorten betrekking heeft, moet de titel luiden : "Tweede vleeskeuringen" en moeten in de voorlaatste regel van het eerste lid van artikel 29, tussen "is," en "aan", de woorden "bij wijze van aanvulling" worden ingevoegd.

Artikel 30.-

De uitdrukking "binnen de bij artikel 6,eerste en tweede lid voorgeschreven termijn" is hier verkeerd, aangezien het eerste lid van genoemd artikel geen termijn

.../...

voorschrijft. Men leze die zin als volgt :

"het slachten van dieren waarvoor geen slachtings-aangifte is gedaan overeenkomstig artikel 6, eerste en tweede lid".

Uit het gebruik van de woorden "het slachten van dieren buiten de bij artikel 20 van de wet bedoelde inrichtingen" blijkt niet, dat de Regering de bedoeling heeft met noodslachtingen gelijk te stellen en dus aan de in artikel 29 bedoelde keuring te onderwerpen het vlees dat voortkomt van dieren die een particulier aan huis heeft geslacht voor de behoeften van zijn gezin maar dat hij in de handel zou willen brengen.

Die bepaling dient zo te worden opgesteld, dat de in overweging genomen hypothese beter naar voren komt.

Artikel 31, derde lid.-

Deze bepaling kan beter als volgt worden gelezen:

"Het vervoer van vlees als bedoeld in het voorgaande lid is toegelaten op de uren waarop het in de gemeente gekeurd vlees mag worden vervoerd.".

Artikel 33.-

Het begin van dit artikel zou beter luiden als volgt :

.../...

"De vleeskeurder die, bij tweede keuring, vlees, vet en afval voor voeding ongeschikt verklaart om een op het tijdstip der slachting bestaande reden, ...".

Artikel 39.-

De Raad van State stelt voor, dit artikel op de volgende wijze te verduidelijken en te verbeteren :

eerste lid, aan het eind : in plaats van "een veeartsenijkundig getuigschrift" schrijve men: "een getuigschrift afgegeven door de veearts die de keuring heeft gedaan";

tweede lid, aan het eind : aan "inspecteur" voege men toe "van de vleeshandel";

derde lid : het begin leze men aldus : "Het vervoerbewijs, voorzien van het bericht van ontvangst door de veearts die met het toezicht op de sterilisatie- of bevriezingsverrichtingen is belast, moet onmiddellijk gezonden worden ...".

Artikel 41, derde lid.-

In de Franse tekst vervange men "à partir de" door "au moyen de".

De Franse term "alimenter", in het Nederlands "geleverd worden in", is hier verkeerd gebruikt. Bedoelt de Regering, dat alleen in de door een private slachterij bediende winkels vleeswaren, bereid met vlees afkomstig

.../...

van in die slachterij geslachte dieren, nogen verkocht, te koop gesteld en voor verkoop in voorraad gehouden worden, dan verdient het de voorkeur dat met zoveel woorden te zeggen.

Artikel 43.-

De eerste vier regels zouden beter als volgt worden gesteld :

"Paardevlees mag in iedere vleeshouwerij verkocht,te koop gesteld en voor verkoop in voorraad gehouden worden ...".

\+

\+ \+

Het ontwerp dient te worden aangevuld met een artikel, te plaatsen tussen de artikelen 44 en 45, waarbij vroegere reglementsbepalingen welke met die van het ontwerp onverenigbaar zijn, zouden worden opgeheven.

De Raad van State stelt de volgende tekst voor :

"Worden opgeheven :

1° het koninklijk besluit van 23 Maart 1901 inhoudende het reglement over de vleeskeuring, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 14 Juli 1919, 10 September 1930, 14 Augustus 1933, 10 Januari 1934, 24 Augustus 1935, 29 October 1937, 16 Maart en 9 Juni 1939, met uitzondering van artikel 7 ter, in dat besluit ingevoegd bij het koninklijk besluit van 7 April 1939;

.../...

2° het koninklijk besluit van 24 December 1928 betreffende het vervoer van dierenlijken en van slachtvlees.".

\+

\+ \+

Bijlage nr 1, die het model geeft van het bewijs van aangifte, zou best worden aangevuld met de vermelding "van doodgeboren dieren (1)", in te voegen na de vermelding "van gestorven dieren (1)".

Artikel 4, tweede lid, vermeldt immers onder de aan te geven slachtdieren zowel de doodgeboren als de gestorven dieren.

\+

\+ \+

Ten slotte stelt de Raad van State voor aan de Nederlandse tekst in tal van artikelen en op verscheidene plaatsen in de bijlagen verbeteringen te brengen. Zij zijn vervat in de hiernavolgende tekst :

Koninklijk besluit betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren.

...

HOOFDSTUK I.- VLEESKEURDERS.

Artikel 1.-

Het gezondheidsonderzoek onmiddellijk voor het slachten en de keuring na het slachten worden gedaan door

.../...

veeartsen, overeenkomstig artikel 5 van de wet tot vleeskeurders benoemd.

...

Artikel 2.-

De functie van vleeskeurder is onverenigbaar met de uitoefening van enige activiteit die met de vleeshandel in verband staat. Zij is bovendien ...

De vleeskeurders mogen rechtstreeks noch zijdelings financiële belangen hebben in de exploitatie van de onder hun toezicht staande inrichtingen.

Zij mogen geen dieren keuren die voor rekening van een bloed- of aanverwant zijn geslacht.

Artikel 3.- ...

De machtiging om de keuring na het slachten te verrichten kan de behandelende veearts eveneens bij tuchtmaatregel door de Koning ontnomen worden.

Vóór de toepassing van enige tuchtmaatregel worden de vleeskeurder en de behandelende veearts verzocht zich schriftelijk te verantwoorden.

...

.../...

HOOFDSTUK II.- AANGIFTEN.

Artikel 5.-

...

Het gemeentebestuur bepaalt, op welke plaatsen en uren de aangiften in ontvangst genomen worden. Op iedere werkdag moet daartoe de mogelijkheid bestaan.

Artikel 6.-

De slachtingsaangifte van een slachtdier moet gedaan worden vóór het slachten en vóór het onderzoek ante-mortem wanneer dit verplicht is.

... wat betreft de slachting van varkens, schapen, geiten, geitjes en lammeren die door een particulier ten huize geslacht worden voor de uitsluitende behoeften van zijn huisgezin.

De sterfte- of slachtingsaangifte van een slachtdier in de bij lid 2 van artikel 4 der wet bedoelde gevallen, moet geschieden ...

Artikel 7.-

...

De modellen van de registers, waarvan de bladen genummerd zijn en die moeten bijgehouden worden zonder witte vakken of doorhalingen, worden bij ministerieel besluit bepaald.

...

.../...

Artikel 8.- ...

Ook in de private slachthuizen die met openbare slachthuizen zijn gelijkgesteld, wordt een register van de binnengekomen dieren bijgehouden. De verplichte inschrijving in dit register ontslaat niet van de verplichting der aangifte zoals zij in de voorgaande artikelen is geregeld, tenzij het register in het slachthuis bijgehouden wordt door een vanwege de gemeenteoverheid aangestelde beambte.

...

HOOFDSTUK III.- ONDERZOEK ANTE MORTEM.

...

Artikel 11.-

...

a) het dier geen ziekten of afwijkingen vertoont die de deugdelijkheid van het vlees kunnen beïnvloeden;

...

Het zal gaan over :

...

b) de houding, de gang, de stand, de mindere of meerdere opgewekte blik van het dier;

c) de algemene toestand van de huid, van de beharing en zo nodig de temperatuur van het dier;

d) de aanwezigheid van storingen in de spijsverterings- of ademhalingsorganen;

....

.../...

HOOFDSTUK IV. - VLEESKEURING.

Artikel 14.-

De aangever is verplicht zelf de vleeskeurder in te lichten over dag en uur...

...

Longen, hart, lever, milt, ...

Het voor voeding bestemde ...

Artikel 19.-

De vleeskeurder moet zo spoedig mogelijk na het slachten tot de keuring overgaan. Indien hij de gemeente niet bewoont, moet hij zich daar binnen 24 uren heen begeven.

De keuring moet het onderzoek van het bloed, van de romp en van al de overeenstemmende organen en lymphklieren omvatten. Bij de eenhoevigen worden kop, strottenhoofd en luchtpijp overlangs gekliefd.

Het klieven van de wervelkolom is verplicht bij eenhoevigen, runderen en varkens; op verzoek van de vleeskeurder zal dit ook bij kalveren, schapen en geiten geschieden.

...

.../...

Artikel 21.-

... Hij die het dier vervoert moet in het bezit zijn van de vervoervergunning : hij moet deze op iedere vordering vertonen en aan de bestuurder van het slachthuis afgeven.

Artikel 22.-

...

Bij runderen : op tong, hart, longen, nieren, milt, lever, uit- en inwendige kauwspieren ;

Bij kalveren : op keelholte, strottenhoofd, longen, hart, milt, lever, nieren, gewrichten, ingewanden en navelstreng;

Bij varkens : op de voor gortigheid vatbare spieren (tong, hart en middelrif), longen, lever, keelholte, lymphklieren en mesenteriaallymphklieren, evenals wervels en geslachtsorganen ;

Bij schapen en geiten : op lymphklieren, longen en lever ;

Bij eenhoevigen : op neusholten, strottenhoofd, luchtpijp, longen en huid.

Artikel 23.-

Een ministerieel besluit bepaalt welke onderzoekingen en insnijdingen de vleeskeurder moet verrichten.

Artikel 24.-

In bijlage 2 van dit besluit worden de gevallen bepaald waarin vlees, vet en witte of rode slachtafval geheel of gedeeltelijk voor de voeding ongeschikt moeten

.../...

verklaard worden; de gevallen waarin zij hetzij na speciale behandeling, hetzij na ten minste 24 uren in observatie te zijn gehouden, hetzij na een gunstig bacteriologisch onderzoek voor de voeding geschikt mogen verklaard worden.

...

Artikel 26.-

... Indien echter alleen organen voor de voeding ongeschikt werden verklaard, mag de onbruikbaarmaking er van ter plaatse en rechtstreeks door de vleeskeurder gedaan worden.

De verwittigde burgemeester doet ter plaatse en onder zijn verantwoordelijkheid het vlees onbruikbaar maken volgens de aanduidingen van de vleeskeurder.

Indien het vlees niet aan het vilbeluik kan afgeleverd worden, beveelt de burgemeester het te delven, onder toezicht van de plaatselijke politie.

... Indien bovenvermeld bewijs niet onmiddellijk na de vleeskeuring kan afgegeven worden, ...

Artikel 27.-

... In dat geval doet hij, op eigen kosten, door een aangenomen veearts zijner keuze, tot een herkeuring overgaan. Bij verschil van gevoelen zet de tweede vleeskeurder schriftelijk zijn zienswijze uiteen, verwittigt de burgemeester en roept dringend de tussenkomst in van de inspecteur van het ambtsgebied of zijn gemachtigde...

.../...

Artikel 28.-

Wijst de vleeskeuring uit dat het vlees volledig voor de voeding ongeschikt is, dan is de vleeskeurder of, in voorkomend geval, de behandelende veearts die als vleeskeurder optreedt, verplicht de inspecteur van het ambtsgebied daarover per dienstbriefkaart in te lichten.

HOOFDSTUK V. - TWEEDE VLEESKEURINGEN.

Artikel 29.-

Het vlees dat voortkomt van dieren, buiten een openbaar slachthuis in nood geslacht, en dat ter plaatse door toedoen van de behandelende veearts of van de vleeskeurder der gemeente gekeurd werd, wordt in het dichtstbijgelegen openbaar slachthuis, waar de sanitaire dienst waargenomen wordt door een veearts die vroeger niet aan de vleeskeuring deelgenomen heeft, aan een tweede verplichte keuring onderworpen.

Van deze verplichting wordt afgeweken wanneer de inspecteur van het ambtsgebied of zijn gemachtigde geroepen werd om, overeenkomstig de in artikel 27 neergelegde bepalingen, uitspraak te doen.

...

Artikel 30.-

Met noodslachtingen worden gelijkgesteld :

...

.../...

Het slachten van dieren die niet aan een onderzoek ante mortem onderworpen werden, wanneer dit verplicht is...

Artikel 31.-

...

Het in het koninkrijk ingevoerd vlees en het vlees dat voortkomt van dieren, geslacht in een openbaar slachthuis of in een met openbaar slachthuis gelijkgesteld privaat slachthuis, wordt aan deze tweede keuring onderworpen bij de kleinhandelaars, op de toegelaten markten, in de bereidingswerkplaatsen of in de inrichtingen welke dienen voor het in voorraad houden van vlees. Op aanvraag van de belanghebbenden nochtans kan het onderzoek verricht worden op een of meer plaatsen die de gemeente aanwijst.

...

Artikel 32.-

Het bepaalde in de artikelen 25, 26, 27 en 28 is toepasselijk wanneer het vlees bij de tweede keuring voor de voeding ongeschikt verklaard wordt.

...

.../...

.../...

HOOFSTUK VII.-VERVOER.

Artikel 38.-

Het vlees mag enkel vervoerd worden degelijk gemerkt of in onverdeelbare colli voorzien van het keuringsmerk. Deze bepaling is niet toepasselijk op vlees, vet of afval, vervoerd tussen de woonplaats van de kleinhandelaar en deze van de verbruiker.

...

Artikel 39.-

Het voorwaardelijk voor de voeding ...

Een dubbel van dit getuigschrift wordt rechtstreeks aan de inspecteur van het ambtsgebied gestuurd.

...

HOOFDSTUK VIII.- VLEESHANDEL.

Artikel 40.-

Het is verboden ongekeurd of bedorven of ontbonden vlees, vet of afval, te bewaren in magazijnen, winkels, opslagplaatsen of enige andere plaatsen gebruikt voor verkoop, in voorraadhouden of bereiden van voor verkoop of levering bestemde voedingswaren, evenals in de lokalen welke anders dan langs de openbare weg met de voormelde in verbinding staan.

.../...

Onbruikbaar gemaakt dierenvet mag niet aangewend worden voor de fabricage van eetbaar vet.

Artikel 41.-

Bereid of verduurzaamd vlees mag slechts in de verkoop gebracht, te koop gesteld, voor verkoop of levering in voorraad gehouden worden indien het voortkomt uit vleesbewerkplaatsen of vleeswarenfabrieken welke beantwoorden aan de door Ons vast te stellen voorwaarden van exploitatie.

Behoudens het bepaalde in artikel 22, d, van de wet mogen de exploitanten van deze inrichtingen slechts vlees bewaren, behandelen of bereiden, dat herkomstig is uit openbare slachthuizen, uit ...

Artikel 43.-

...

De aard van de vleessoorten, gebruikt voor gehakt en verse worsten die in deze vleeshouwerijen worden verkocht, moet duidelijk op iedere preparatie vermeld worden.

HOOFDSTUK IX. - STRAFBEPALINGEN.

Artikel 44.-

Desnoods onverminderd de toepassing der andere strafbepalingen opgenomen in Hoofdstuk IV van de wet van ..., wordt gestraft met geldboete van 1 frank tot 25

.../...

frank en met een gevangenisstraf van één tot zeven dagen of met één van die straffen alleen, inbreuk op het bepaalde in de artikelen 5, eerste lid, 6 en 7, eerste lid, 8, 9, 13, 15, 16, 17 en 29, derde lid, 38 en 39, eerste lid, 40, 41, 42 en 43 van dit besluit.

...

Bijlage 1.

...

(1) Naar gelang ...

Bijlage 2.

GEVALLEN WAARIN VLEES, VET, AFVAL, ENZ. DIENEN AFGEKEURD TE WORDEN.

HOOFDSTUK I.- ZIEKTEN OF AFWIJKINGEN WELKE STEEDS DE INBESLAGNEMING VAN HET GEHELE DIER TEN GEVOLGE HEBBEN.

A.- VLEES VOORTKOMENDE VAN :

...

4° dieren vergiftigd door giftstoffen als : arseen-, koper-, loodpreparaten, carbol, braaknoot, giftige planten, enz...

5° dieren waaraan geneesmiddelen werden toegediend die in het organisme een abnormale geur kunnen achterlaten, ammoniak, aether, terpentijnolie, kamfer, duivelsdrek, strijkingen met mostaerdolie, enz...

B.- VLEES GEKENMERKT DOOR :

...

2° afwijkingen van uitzicht, kleur, vastheid, reuk en smaak;

...

C.- VLEES VOORTKOMENDE VAN DIEREN DOOR DE VOLGENDE ZIEKTEN AANGETAST :

...

9° koudvuur in één of meer organen;

...

.../...

15° a. septische pleuro-pneumonie bij jonge dieren (indien er veranderingen aan het vlees of aan de parenchymateuze organen zijn waar te nemen);

...

D.- VLEES WAARIN DOOR HET BACTERIOLOGISCH ONDERZOEK WERDEN VASTGESTELD :

...

HOOFDSTUK II.- ZIEKTEN OF AFWIJKINGEN WELKE NIET STEEDS DE INBESLAGNEMING VAN HET GEHELE DIER TEN GEVOLGE HEBBEN.

...

A.- INBESLAGNEMING VAN HET GEHELE DIER.

...

d. acute miliaire tuberculose (1) van de long of van een der organen die alleen via de grote circulatie kunnen geïnfecteerd worden (nieren, hersenvliezen, milt);

...

B.- GEDEELTELIJKE INBESLAGNEMING.

In beslag wordt genomen, elk specifiek ...

In beslag wordt genomen het orgaan waarin ...

.../...

II.- Gortigheid (Cysticercose der spieren) bij varkens, schapen en runderen.

In beslag wordt genomen in geval van :

1° ...

2° ...

a, ...

b. indien dode parasieten in het organisme op verschillende plaatsen voorkomen;

c. ...

...

III.- Sarcosporidiose.

...

IV.- Goedaardige droes.

...

V.- Vlekziekte, varkenpest, infectieuse bronchopneumonie en enteritis bij het varken.

Inbeslagneming van het gehele dier. Het vlees mag evenwel goedgekeurd worden onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de hierboven vermelde afwijkingen niet ernstig zijn, dat wil zeggen, indien er geen ...

VI.- Kolick, baarmoeder-, darm-, wijdlopige buikvliesontsteking, uierontsteking, ongevallen bij het baren of onbepaalde oorzaken.

Inbeslagneming van het gehele dier buiten de in het eerste hoofdstuk van dit reglement bepaalde gevallen ...

.../...

VII.- Haemoglobinurie (Myoglobinurie).

...

Buiten deze gevallen mag het vlees goedgekeurd worden onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het geschikt voor de voeding wordt bevonden na een termijn van vier en twintig uren.

VIII.- Botulisme.

Indien er geen reden tot volledige inbeslagneming bestaat, is de inbeslagneming van de kop en de organen verplicht.

IX.- Ten gevolge van een ongeval gestorven of in nood geslachte dieren.

Zo er geen enkele macroscopische afwijking bestaat, mag het vlees slechts voor de voeding worden aangewend indien het na een in observatiestelling van 24 uren te rekenen van het eerste optreden van de vleeskeurder af, nog voor de consumptie geschikt bevonden wordt. Bij dit optreden is de vleeskeurder verplicht telegrafisch de inspecteur van het ambtsgebied te verwittigen.

HOOFDSTUK III.- STERILISATIE.

...

5° vlees ten gevolge van het vervoer licht bevuild;

6° vlees afkomstig van ingevolge ondervoeding uitgemergelde dieren.

.../...

HOOFDSTUK IV.- GEDEELTELIJKE INBESLAGNEMING.

In beslag worden genomen de delen, organen ...

1° ...
2° ...
3° aanwezigheid van parasieten in parenchymateuse organen en serousen (nematoden, leverbot, echinococcus, cysticercus, enz) .

Le projet tend à régler, en exécution de la loi non encore publiée du 5 septembre 1952 relative à l'expertise et au commerce des viandes, le statut des experts, les déclarations d'abatage, l'examen sanitaire avant l'abatage, l'expertise et les secondes expertises des viandes, les droits d'expertise et d'abatage, le transport et le commerce des viandes.

La plupart des règles qu'il contient trouvent leur fondement dans les nombreuses dispositions de la loi qui, soit autorisent expréssement le Roi à prendre certaines mesures, soit le chargent formellement de régler des points déterminés.

Il comporte cependant une série d'autres dispositions qui, à première vue, ne peuvent se réclamer d'une attribution de pouvoir par le législateur et ressortissent plutôt à l'exercice spontané par le Roi du pouvoir de faire les règlements nécessaires pour l'exécution des lois que lui confère l'article 67 de la Constitution.

La loi nouvelle, différant en ceci de la loi du 4 août 1890 relative à la falsification des denrées alimentaires qui régissait antérieurement la matière, ne se borne pas à l'expression de principes généraux, mais entre bien souvent elle-même dans le détail des mesures d'exécution.

Dans ces conditions, il n'est pas aisé de déterminer de manière précise les limites dans lesquelles le Roi peut, sans ajouter à cette loi, dégager du principe de celle-ci et de son économie générale, les conséquences qui en dérivent naturellement d'après l'esprit qui a présidé à sa conception et les fins qu'elle poursuit.

.../...

On trouve cependant une indication précieuse dans le passage de l'exposé des motifs, selon lequel la loi du 4 août 1890 s'est révélée insuffisante en vue de l'élaboration des règlements nécessaires à la sauvegarde de la santé publique en matière de consommation de viande de boucherie. L'adoption du projet de loi aura pour effet de doter le Gouvernement de l'instrument indispensable à la surveillance du commerce des viandes et le projet étend et précise les pouvoirs du Gouvernement qui se sont révélés insuffisants dans la pratique (Doc. Chambre 1947-1948 - N°392, pages 1 et 2).

Il est donc certain que le législateur n'a pas entendu restreindre les pouvoirs que l'exécutif tenait de la loi du 4 août 1890.

Or, en son article 1er, alinéa 1er, celle-ci attribuait au Gouvernement un pouvoir de réglementation des plus étendu. Elle l'autorisait à réglementer et à surveiller le commerce, la vente et le débit des denrées servant à l'alimentation de l'homme et des animaux, mais seulement au point de vue de la salubrité publique ou dans le but d'empêcher les tromperies et les falsifications.

Les travaux préparatoires ne laissent aucun doute quant au pouvoir accordé par cette disposition au Gouvernement d'organiser l'expertise des viandes de boucherie et d'interdire l'utilisation pour la boucherie de bêtes atteintes de certaines maladies et l'emploi dans la préparation des produits de la charcuterie, de viandes corrompues ou malsaines (Pasinomie 1890 - pages 283 et 293).

.../...

La loi du 5 septembre 1952 contient d'ailleurs, en son article 13, une disposition analogue et l'argument que l'on pourrait être tenté de tirer de ce que celle-ci ne forme plus la disposition liminaire de la loi mais se place à la suite d'une série d'articles se rapportant notamment aux expertises et aux effets de celle-ci, ne suffit pas pour qu'on puisse prêter au législateur l'intention d'en limiter la portée de manière telle que le Roi ne pourrait plus, comme avant, régler les exp rtises et les effets de celles-ci sans qu'une disposition expresse l'y invite.

D'autre part, il ne peut être perdu de vue que la loi attribue aux communes des pouvoirs en ce qui concerne la nomination des experts et la perception de droits d'expertise et d'abatage et qu'elle soumet les décisions prises en ces matières par les autorités locales à l'agréation ou à l'approbation du Gouvernement ou de ses représentants dans les provinces.

Dans la rigueur des principes, il en découle que le Roi empiéterait sur les attributions des communes s'il prétendait arrêter lui-même le statut et la rémunération des experts nommés par celles-ci ou fixer le montant et les modalités des droits d'expertise et d'abatage qu'elles perçoivent. En ces matières, il n'appartiendrait au Gouvernement que d'user des pouvoirs que la loi lui reconnaît formellement, c'est-à-dire de refuser son agréation ou son approbation, de remédier à l'inertie des pouvoirs

.../...

locaux en prenant d'office les mesures requises ou de recourir, au besoin, à l'annulation des décisions qu'il jugerait contraires à l'intérêt général.

\+

\+ \+

Apprécié à la lumière des considérations qui précèdent, le projet donne lieu aux remarques ci-après :

1° le Gouvernement s'est abstenu d'introduire dans ce projet des dispositions relatives à la rémunération des experts et au montant du droit d'expertise, qu'il ne lui appartient de prendre qu'en ce qui concerne les services d'expertise organisés par lui-même.

Il devrait, toutefois, s'abstenir également de régler les modalités de la perception des droits d'expertise.

Le § 6 relatif aux droits d'expertise et d'abatage est illégal, dans la mesure où il prétend régler les modalités de la perception des droits d'abatage et des droits d'expertise établis par les communes, et inutile, en tant qu'il se borne à réaffirmer le pouvoir des autorités locales de percevoir des droits d'expertise et à annoncer que d'autres arrêtés royaux fixeront les droits

.../...

d'expertise dans les communes où le service est organisé par le Gouvernement et dans les abattoirs assimilés aux abattoirs publics, le droit de seconde expertise et le montant des vacations de l'expert dans les dits abattoirs.

Il n'en devrait subsister qu'une disposition qui préciserait à quoi correspondent les frais résultant de l'expertise qui peuvent être couverts par les droits.

Le paragraphe devrait être intitulé : "Des frais résultant de l'expertise" et réduit à un seul article qui pourrait être libellé comme suit :

"Les frais résultant de l'expertise, qui peuvent être couverts par des droits, comprennent les frais de l'examen sanitaire ante mortem, ceux de l'expertise visée à l'article 19 et les frais de route de l'expert. Ils comprennent, en outre, dans les abattoirs assimilés aux abattoirs publics, les frais de surveillance de l'établissement.".

Quant à l'article 37 qui a pour objet d'imposer au propriétaire de l'animal l'obligation de payer directement à l'expert des honoraires pour son déplacement, lorsque l'expertise n'a pu avoir lieu aux jour et heure fixés par le déclarant, il ne se rapporte ni à la définition des frais résultant de l'expertise, ni à la fixation du montant du droit d'expertise. Il ne tend qu'à régler des rapports de droit privé et ne trouve, dès lors, aucun fondement dans la loi.

.../...

Si le Gouvernement estime devoir régler les obligations qui incombent , dans le cas envisagé, au propriétaire de l'animal, il ne peut le faire qu'en incluant dans les frais résultant de l'expertise, qui peuvent être couverts par des droits, les frais occasionnés par le nouveau déplacement de l'expert.

Sans doute, le droit d'expertise pourra-t-il comprendre, dans ce cas, un élément qui devra vraisemblablement être fixé par référence à une donnée indéterminée, le montant des honoraires réclamés par l'expert pour son nouveau déplacement, et le règlement du mode de paiement de cette partie du droit pourra-t-il présenter des difficultés. Le Conseil d'Etat estime toutefois qu'il n'y a pas d'autre moyen d'imposer, dans les limites de l'exécution de la loi du 5 septembre 1952, l'obligation prévue par l'article 37 du projet.

2° Des réserves sont à faire au sujet des interdictions formulées par l'article 2 du projet à l'égard de tous les experts, qu'ils soient nommés par le Roi ou par la commune.

Il serait plus conforme aux principes généraux du droit public de n'établir ces règles que pour les experts nommés par le Roi.

En refusant d'agréer les nominations d'experts faites par les communes et en retirant, le cas échéant, d'office, leur mandat aux experts nommés par les communes qui contreviendraient à ces règles, le Gouvernement pourrait assurer le respect de celles-ci dans les services communaux, tout en s'abstenant de réglementer en ce qui concerne ces derniers.

.../...

Le Conseil d'Etat hésite toutefois à conclure à l'illégalité de cette disposition. Il ne lui échappe pas que le législateur, qui a entendu étendre plutôt que restreindre les pouvoirs du Gouvernement, n'a pu ignorer que l'arrêté royal du 23 mars 1901 portant règlement sur l'expertise des viandes de boucherie prévoyait déjà, en ses articles 3 et 4, des dispositions semblables. Il constate en outre qu'en autorisant le Roi à interdire aux experts l'exercice de la clientèle lorsque l'importance des mandats qui leur sont confiés permet de recourir à cette mesure, l'article 5, alinéa 3 , de la loi accorde au Gouvernement le pouvoir d'interdire aux experts des activités certes bien plus compatibles avec l'exercice de leur mandat que celles qui font l'objet de l'article 2 du projet.

3° Aux termes de l'article 24, l'annexe 2 du projet détermine les cas où la viande, la graisse et les abats blancs ou rouges doivent, en totalité ou en partie, être déclarés impropres à la consommation.

Cette disposition limite le rôle de l'expert à faire certaines constatations de fait et lui enlève l'appréciation du point de savoir si les faits constatés rendent ou non la viande impropre à la consommation.

L'article 5, alinéa 1er, de la loi se borne à confier l'expertise à des médecins vétérinaires nommés à titre d'experts. A première vue, rien ne permet d'affirmer que leur pouvoir d'appréciation puisse être limité comme le projet entend le faire.

.../...

Les considérations générales émises plus haut et plus particulièrement l'argument tiré des travaux préparatoires de la loi du 4 août 1890 permettent toutefois de conclure qu'en traçant ces règles de conduite aux experts, le Gouvernement n'excède pas les pouvoirs qu'il tient de la loi.

\+

\+ ++

Le projet donne, par ailleurs, lieu aux observations suivantes :

Subdivision du projet.

Le projet est subdivisé en paragraphes. Cette appellation étant généralement réservée aux subdivisions des articles, il est préférable d'appeler "sections" les subdivisions du projet.

Article 1er, alinéa 2.

Cette disposition serait plus correcte et plus claire si elle était rédigée comme suit :

"Le vétérinaire traitant est autorisé, dans les limites fixées par le même article, à assurer l'expertise après l'abatage à condition que l'habillage pour la boucherie ait été effectué sur place.".

.../...

Article 3, alinéa 1er.

Pas plus que des termes de l'article 5, alinéa 2, de la loi, on ne peut inférer de cette disposition, telle qu'elle est libellée, que le Roi ne prendra d'office des mesures disciplinaires à l'égard des experts nommés par la commune qu'en cas de carence des autorités locales. D'après les explications données par les délégués du Gouvernement, telle est pourtant la portée tant du texte proposé que de l'article 5, alinéa 2, de la loi nouvelle qui n'a pas prétendu modifier, sur ce point, la législation antérieure.

Dans ces conditions, il conviendrait de rédiger cet alinéa de manière à mieux faire ressortir les diverses hypothèses qu'il envisage et à préciser quelle autorité exerce le pouvoir disciplinaire dans chacune d'elles.

Article 4.-

Cette disposition n'impose aucune obligation et ne contient aucune interdiction. Elle n'a qu'une valeur d'avertissement et serait mieux à sa place dans une circulaire ministérielle que dans un arrêté organique.

Article 5, alinéas 1er et 2.

Aux termes de l'article 4, alinéa 3, de la loi, les modalités et les délais des déclarations seront déterminées par arrêté royal.

.../...

Cette disposition permet au Roi de désigner les personnes auxquelles les déclarations doivent être faites et à quelles conditions ces personnes doivent satisfaire. Il ne lui est pas interdit de les désigner lui-même parmi les agents des communes ou de les laisser désigner par celles-ci. Mais il outrepasserait ses pouvoirs s'il prétendait s'immiscer dans le statut de ce personnel communal.

Afin de rester dans les limites de la disposition légale sur laquelle ils s'appuient, les deux alinéas devraient être remplacés par le texte ci-après :

"Les déclarations prévues à l'article 4 de la loi doivent être faites au receveur communal ou à l'agent spécialement désigné à cet effet par la commune; ceux-ci ne peuvent exercer aucune activité en rapport avec le commerce de la viande ou des dérivés de la viande.".

Article 6 , alinéa 2.

Pour plus de clarté, il conviendrait de remplacer les mots : "Ce délai est toutefois porté à" par les mots "Elle doit précéder l'abatage de ...".

Alinéa 3.

Afin de dissiper toute équivoque, il serait utile de préciser que la déclaration de la mort ou de l'abatage doit être effectuée "le jour même ou au plus tard le lendemain dès l'ouverture du bureau".

.../...

Par souci de concordance avec l'article 4, alinéa 2, de la loi, il est suggéré, d'autre part, de rédiger la dernière phrase de cet alinéa comme suit :

"L'heure exacte à laquelle l'animal a été trouvé mort, est mort-né ou a été abattu, doit être mentionnée.".

Article 7, alinéa 1er.

Le Conseil d'Etat propose de remplacer le texte du projet par la disposition suivante, qui décrit plus exactement les obligations de l'agent responsable :

"Le receveur ou l'agent désigné par la commune inscrit les déclarations dans le registre à ce destiné et délivre au déclarant un récépissé portant le numéro de l'inscription. Ce récépissé est établi conformément au modèle annexé au présent arrêté (annexe 1)".

Article 10, dernière ligne.

Il serait plus correct de dire "pour les animaux abattus par nécessité", plutôt que "pour les abatages de nécessité".

Article 11, b.

Il serait utile de préciser que la loi visée par cette disposition est "la législation sur la police sanitaire des animaux domestiques".

.../...

Article 15.-

Le premier alinéa de cet article gagnerait à être rédigé comme suit : "Il est interdit de procéder, en vue de leur habillage, à l'écorchage, à l'échaudage ou au brûlage des animaux qui seront présentés à l'expertise, avant la jugulation complète".

L'alinéa 4 dispose que les diverses opérations que comportent l'abatage et la préparation d'un animal de boucherie ne peuvent être vues de la voie publique. Son objet relève plutôt de l'exécution de la loi du 22 mars 1929 relative à la protection des animaux, que de celle de la loi du 5 septembre 1952.

Il y aurait avantage à supprimer cette disposition qui paraît étrangère à l'objet du projet.

Article 20.-

Le début de cet article serait mieux rédigé comme suit : "Il est interdit à l'expert et au vétérinaire traitant ...".

Article 21.-

A l'alinéa 1er, il convient de supprimer, à la deuxième ligne, les mots "de la commune" et à la cinquième ligne le mot "toutefois" ainsi que de remplacer à la deuxième ligne la conjonction "ou" par "et".

A la deuxième ligne de l'alinéa 2, la suppression des mots "de la commune" s'indique également.

.../...

Article 24, alinéa 2.

Il serait plus correct de rédiger cet alinéa comme suit :

"L'expert ne peut recourir à l'examen bactériologique lorsque, à lui seul, l'examen macroscopique révèle que les viandes sont impropres à la consommation.".

Article 27.-

Cet article prévoit un recours à l'inspecteur circonscriptionnaire ou à son délégué. Dans ce cas, la décision est prise par celui-ci et l'injonction que contient l'article 25 s'adresse à lui.

L'article 27 doit, dès lors, être inséré entre l'article 24 et l'article 25.

A la deuxième ligne,il conviendrait de remplacer les mots"n'accepte pas " par les mots "ne se rallie pas à ".

La dernière proposition subordonnée gagnerait à être transformée en une proposition principale conçue en ces termes :

"Celui-ci tranche sans appel.".

Article 25.-

Afin de ne laisser subsister aucun doute quant au pouvoir du Ministre de déterminer l'encre à utiliser en vue de l'estampillage, le Conseil d'Etat

.../...

propose la rédaction suivante pour la dernière phrase de cet article 1er. :

"Le Ministre déterminera également le modèle des estampilles et l'encre à utiliser.".

Article 26.-

Il serait plus correct de rédiger l'alinéa premier et le début de l'alinéa 2 de cet article comme suit :

"La viande, la graisse et les abats en tout ou en partie impropres à la consommation sont saisis par l'expert.

Celui-ci informe immédiatement et par écrit le bourgmestre de la décision ...".

Quant à l'alinéa 5, il importe de remplacer, à la première ligne, les mots "en cas de rejet total des viandes" par l'expression plus correcte "Si les viandes sont reconnues impropres à la consommation dans leur totalité...".

§ 5.- "De la seconde expertise".

Article 29.

Comme la loi et le projet prévoient deux espèces de seconde expertise, notamment une seconde expertise complémentaire, obligatoire dans certains cas, et une seconde expertise qu'il est loisible aux communes d'organiser, et que le paragraphe se rapporte tant à l'une qu'à l'autre, il importe de l'intituler "Des secondes expertises" et d'insérer, à la sixième ligne de l'article 29 entre les mots "soumises " et "à", les mots "à titre complémentaire".

.../...

Article 30.-

L'expression "dans le délai prescrit à l'article 6, premier et deuxième alinéas" ne convient guère, puisque le premier alinéa de cet article ne fixe aucun délai. Il serait préférable de dire :"conformément à l'article 6, premier et deuxième alinéas".

Il ne ressort pas de l'emploi des termes "l'abatage des animaux effectué en dehors des établissements visés à l'article 20 de la loi", que le Gouvernement entend assimiler aux abatages de nécessité et partant soumettre à l'expertise prévue à l'article 29, les viandes provenant d'animaux abattus par un particulier, à son domicile, pour les besoins de son ménage, qu'il voudrait toutefois mettre dans le commerce.

Il importe de rédiger cette disposition de manière à mieux faire apparaître l'hypothèse qu'elle envisage.

Article 31, alinéa 3.

Cette disposition gagnerait en clarté à être libellée comme suit :

"Le transport des viandes visées à l'alinéa précédent est autorisé aux heures pendant lesquelles les viandes expertisées dans la commune peuvent être transportées.".

.../...

Article 33.-

Le début de cet article serait mieux rédigé en ces termes :

"L'expert qui, en seconde expertise, déclare impropres à la consommation,des viandes ...".

Article 39.-

Le Conseil d'Etat propose d'apporter à cet article les précisions et corrections suivantes :

alinéa premier, in fine : remplacer les mots "d'un certificat vétérinaire" par "d'un certificat délivré par le vétérinaire qui a procédé à l'expertise";

alinéa 2,in fine : ajouter les mots "du commerce des viandes";

alinéa 3, 3ème ligne : faire suivre le mot "opérations" des mots "de stérilisation ou de congélation".

Article 41, alinéa 3.-

Dans le texte français, il convient de remplacer l'expression "à partir de" par "au moyen de ".

Le terme "alimenter", rendu en néerlandais par "geleverd worden in" est impropremement employé. Si le Gouvernement entend n'autoriser que dans les seuls débits desservis par une tuerie particulière la vente, l'exposition en vente et la détention pour la vente des produits de charcuterie préparés au moyen des viandes provenant d'animaux abattus dans cette tuerie, il est préférable de le dire en ces termes.

.../...

Article 43.-

Les trois premières lignes seraient mieux rédigées comme suit :

"La vente de la viande de cheval, l'exposition en vente et la détention pour la vente peuvent s'effectuer ...".

\+

\+ \+

Il y a lieu de compléter le projet par un article, qui se situerait entre les articles 44 et 45, par lequel les dispositions réglementaires antérieures inconciliables avec celles du projet se trouveraient abrogées.

Le Conseil d'Etat propose le texte ci-après :

"Article ....

Sont abrogés :

1° l'arrêté royal du 23 mars 1901 relatif au règlement sur l'expertise des viandes de boucherie, modifié par les arrêtés royaux des 14 juillet 1919, 10 septembre 1930, 14 août 1933, 10 janvier 1934, 24 août 1935, 29 octobre 1937, 16 mars et 9 juin 1939, à l'exception de l'article 7 ter inséré dans cet arrêté par l'arrêté royal du 7 avril 1939;

.../...

2° l'arrêté royal du 24 décembre 1928 relatif au transport de cadavres d'animaux domestiques et de viandes de boucherie.".

\+

\+ +

L'annexe n°1, qui donne le modèle de récépissé de déclaration, serait utilement complété par la mention "d'animaux morts-nés (1)" à insérer à la suite de la mention "d'animaux morts (1)".

En effet, l'article 4, alinéa 2, de la loi mentionne, parmi les animaux de boucherie à déclarer, tant ceux qui sont morts nés à terme que ceux qui sont morts.

\+

\+ +

Le Conseil d'Etat propose, en outre, d'améliorer le texte néerlandais d'un grand nombre d'articles et de passages des annexes. Ces améliorations ressortent du texte reproduit à la suite de la version néerlandaise du présent avis.

De kamer was samengesteld uit — La chambre était composée de

de Heren : Messieurs :	F. LEPAGE,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter président
	J. COYETTE, K. MEES,	raadsheren van State conseillers d'Etat	
	J. CYPRES,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. MEES.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.MEES.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. CYPRES.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.

uitgifte afgeleverd aan de H. Ministe- — expédition délivrée à M. le Ministre

ter van Volksgezondheid en van het Gezin. — de la Santé publique et de la Famille.

De 1952. — Le 1952.

De Griffier van de Raad van State, — Le Greffier du Conseil d'Etat,

R. DECKMYN.